

Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

2015/0079(COD)

14.10.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

προς την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εφαρμογή των ρητρών διασφάλισης και του μηχανισμού κατά της καταστρατήγησης που προβλέπει την προσωρινή αναστολή των δασμολογικών προτιμήσεων της Συμφωνίας Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, αφετέρου (COM(2015)0154 – C8-0092/2015 – 2015/0079(COD))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Viorica Dăncilă

PA_Legapp

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας («η Συμφωνία») υπεγράφη στις 24 Ιουνίου 2014 και έχει που εφαρμόζεται προσωρινά από 1ης Σεπτεμβρίου 2014. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδωσε τη συγκατάθεσή του για τη σύναψη της συμφωνίας στις 13 Νοεμβρίου 2014.

Η Συμφωνία εισάγει ένα προτιμησιακό εμπορικό καθεστώς – τη σφαιρική και σε βάθος ζώνη ελευθέρων συναλλαγών (DCFTA). Ο κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 55/2008 που εισάγει αυτόνομες εμπορικές προτιμήσεις για τη Μολδαβία θα ισχύει παράλληλα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015 και τροποποιήθηκε πρόσφατα για να επεκτείνει τη δασμολογική ατέλεια στο μολδαβικό κρασί και να χορηγήσει αδασμολόγητες ποσοστώσεις στα μήλα, δαμάσκηνα και επιτραπέζια σταφύλια¹.

Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Μολδαβίας, καθώς της αναλογεί το 46,4% των εμπορικών συναλλαγών της, ενώ ακολουθεί η Ρωσία με 21,9% και η Ουκρανία με 11,8%. Οι εμπορικές συναλλαγές με τη Μολδαβία αντιστοιχούν στο 0,1% του συνόλου των εμπορικών συναλλαγών της Ένωσης. Το 2014, μετά την έναρξη της ισχύος της DCFTA, οι εισαγωγές της Ένωσης από τη Μολδαβία αυξήθηκαν κατά 20%, ενώ οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων αυξήθηκε σημαντικά, καθώς η αύξηση ανήλθε στο 30%. Τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν σημαντικό μέρος των συνολικών εισαγωγών της Ένωσης από τη Μολδαβία. Οι κύριες εξαγωγές της Μολδαβίας στην Ένωση είναι ελαιούχοι σπόροι, νωπά και ξερά καρύδια, χυμός μήλου, κρασιά και δημητριακά. Οι κυριότερες εξαγωγές της Ένωσης στη Μολδαβία είναι αλκοολούχα ποτά, παρασκευάσματα διατροφής, τσιγάρα, ορισμένα φρούτα και λαχανικά συμπεριλαμβανομένων των εσπεριδοειδών, χοίρειου κρέατος και ζωοτροφών.

Ο κατωτέρω πίνακας περιέχει στατιστικά στοιχεία για τις γεωργικές εισαγωγές της ΕΕ από τη Μολδαβία την περίοδο 2009-2014.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΕ28 από τη ΜΟΛΔΑΒΙΑ	x 1.000.000 €						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Μέσος όρος 2009-2014
ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ [εκατ. ευρώ]	137	141	256	265	259	347	234
ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ [εκατ. ευρώ]	11	12	16	19	23	22	17
ΟΛΑ ΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ [εκατ. ευρώ]	148	153	272	284	282	369	251
ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ /ΟΛΑ ΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7,6%	7,8%	5,7%	6,5%	8,2%	6,0%	6,8%
ΣΥΝΟΛΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ [εκατ. ευρώ]	423	445	644	669	680	885	624
ΟΛΑ ΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ / ΣΥΝΟΛΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	34,9%	34,4%	42,3%	42,4%	41,5%	41,6%	40,2%

Όπως η πλειοψηφία των εμπορικών συμφωνιών της ΕΕ, η Συμφωνία περιλαμβάνει διμερή

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1383/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18.12.2014

ρήτρα διασφάλισης, η οποία ορίζεται στα άρθρα 165 και 169. Ένα μέτρο διασφάλισης μπορεί να επιβληθεί, όταν ένα προϊόν που κατάγεται από τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, λόγω της μείωσης ή της κατάργησης των δασμών για το εν λόγω προϊόν, εισάγεται στην Ένωση σε τόσο αυξημένες ποσότητες, είτε σε απόλυτες τιμές είτε σε σύγκριση με την παραγωγή της Ένωσης, ώστε να προκαλείται ή να υπάρχει κίνδυνος να προκληθεί σοβαρή ζημία στον κλάδο παραγωγής της Ένωσης. Ενδέχεται να οδηγήσει σε αναστολή περαιτέρω μείωσης του δασμολογικού συντελεστή επί του σχετικού προϊόντος ή σε εκ νέου καθιέρωση του συντελεστή που επιβάλλεται στο πλέον ευνοούμενο κράτος (ΠΕΚ). Το μέτρο αυτό μπορεί να ισχύσει δυο χρόνια και κατ' εξαίρεση να παραταθεί για ακόμα δύο έτη. Το Κεφάλαιο I της πρότασης περιέχει λεπτομερείς διατάξεις για την κίνηση της διαδικασίας, τις έρευνες, τα μέτρα προηγούμενης εποπτείας, την επιβολή προσωρινών και οριστικών μέτρων διασφάλισης και τη διάρκεια και επανεξέταση αυτών των μέτρων.

Επιπλέον, η Συμφωνία περιλαμβάνει επίσης στο άρθρο 148 ένα λεγόμενο μηχανισμό κατά της καταστρατήγησης, που προβλέπει τη δυνατότητα επαναφοράς του δασμολογικού συντελεστή ΠΕΚ όταν οι εισαγωγές ορισμένων γεωργικών προϊόντων από τη Μολδαβία υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο όριο (το οποίο ορίζεται στο Παράρτημα XV-C), χωρίς τη δέουσα αιτιολόγηση της ακριβούς καταγωγής τους. Οι ρήτρες κατά της καταστρατήγησης είναι σημαντικές για να αποφευχθούν οι εισαγωγές μη μολδαβικών προϊόντων στην Ένωση δια μέσου της Μολδαβίας που θα επωφελούνται από τη Συμφωνία και θα παρακάμπτουν της απαιτήσεις περί κανόνων καταγωγής. Το Κεφάλαιο II της πρότασης (άρθρο 13) ορίζει τις διαδικασίες για την εφαρμογή αυτού του μηχανισμού, με την επιφύλαξη της εφαρμογής οιοδήποτε μέτρου ορίζεται στο Κεφάλαιο I (μέτρα διασφάλισης). Τα μέτρα, ωστόσο, που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις και των δυο κεφαλαίων δεν μπορούν να εφαρμοσθούν ταυτόχρονα στα ίδια προϊόντα.

Ο εισηγητής επιδοκιμάζει και υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής, καθώς είναι αναγκαίο να ενσωματωθούν στη νομοθεσία της Ένωσης τα μέσα που απαιτούνται για την εφαρμογή προσωρινών μέτρων διασφάλισης σε περίπτωση αύξησης των εισαγωγών που θίγουν οικονομικά την αγορά και τους παραγωγούς της Ένωσης.

Τα ουσιαστικά μέρη του προτεινόμενου εκτελεστικού κανονισμού αντικατοπτρίζουν τα σχετικά μέρη του κειμένου της συμφωνίας που αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγματεύσεως, κανονισμός (ΕΕ) 2015/478 της 11ης Μαρτίου 2015 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για τις εισαγωγές και, έμμεσα, τις διατάξεις της συμφωνίας του ΠΟΕ για τα μέτρα διασφάλισης. Τα διαδικαστικά μέρη βασίζονται κατά κύριο λόγο σε υφιστάμενους εκτελεστικούς κανονισμούς επί των οποίων έγινε συζήτηση και επετεύχθη συμφωνία μεταξύ των τριών θεσμικών οργάνων για κάθε πρόσφατη ΣΕΣ που ισχύει σήμερα: Κορέα (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 511/2011 της 11ης Μαΐου 2011), Κεντρική Αμερική (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 20/2013 της 15ης Ιανουαρίου 2013) και Κολομβία και Περού (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 19/2013 της 15ης Ιανουαρίου 2013).

Παρά ταύτα, ο εισηγητής επισημαίνει ότι από πρακτικής απόψεως η χρήση της διμερούς ρήτρας διασφάλισης φαίνεται προβληματική καθώς τόσο οι ουσιαστικές² όσο και οι διαδικαστικές απαιτήσεις είναι δύσκολο να αποδειχθούν και να εφαρμοσθούν. Αυτό μπορεί

² Τέτοια είναι η έννοια της «σοβαρής ζημίας», που ορίζεται στο άρθρο 4 της συμφωνίας ΠΟΕ περί διασφαλίσεων ως «σημαντική γενική επιδείνωση της θέσης του κλάδου παραγωγής της Ένωσης» και περιλαμβάνεται με έναν ίδιο ορισμό στο κείμενο της Συμφωνίας και στο άρθρο 2 στοιχείο δ) της σημερινής πρότασης.

να εξηγεί το γεγονός ότι αυτό το είδος ρήτρας δεν έχει χρησιμοποιηθεί ποτέ στην Ένωση, μολονότι έχει περιληφθεί σε αρκετές εμπορικές συμφωνίες.

Η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου καλεί την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εγκρίνει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση αποδεχόμενο την πρόταση της Επιτροπής.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τίτλος	Ρήτρα διασφάλισης και μηχανισμός κατά της καταστρατήγησης που προβλέπει την προσωρινή αναστολή των δασμολογικών προτιμήσεων της Συμφωνίας Σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, αφετέρου
Έγγραφο αναφοράς	COM(2015)0154 – C8-0092/2015 – 2015/0079(COD)
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	INTA 27.4.2015
Γνωμοδότηση της Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	AGRI 27.4.2015
Συντάκτης(τρια) γνωμοδότησης Ημερομηνία ορισμού	Viorica Dăncilă 19.5.2015
Ημερομηνία έγκρισης	13.10.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 36 –: 3 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Jens Rohde, Bronis Ropė, Jasenko Selimovic, Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Ivan Jakovčić, Norbert Lins, Momchil Nekov, Stanislav Polčák